

ŠTATÚT Iniciatívy za občianske vzdelávanie

Článok I. Základné ustanovenia

1. Iniciatíva za občianske vzdelávanie (ďalej len "Iniciatíva") je dobrovoľným, neformálnym a politicky nezávislým združením fyzických a právnických osôb, ktoré svojou činnosťou prispievajú k skvalitňovaniu a všestrannej podpore občianskeho vzdelávania a zainteresovaných subjektov.
2. Občianske vzdelávanie je chápané ako súhrn občianskeho vzdelávania a občianskej výchovy, a to s využitím formálnych, neformálnych a informálnych metód a prostriedkov.
3. Názov neformálneho združenia v slovenskom jazyku je **Iniciatíva za občianske vzdelávanie**.
4. Názov neformálneho združenia v anglickom jazyku je **Initiative for Civic Education**.
5. Názov, logo a ostatné prvky identity Iniciatívy môžu byť použité výlučne v jej mene a jedine jej členmi alebo so súhlasom jej členov.

Článok II. Ciele činnosti

1. Cieľom činnosti Iniciatívy je:
 - a. dosahovanie kolektívneho dopadu v oblasti zviditeľnenia témy občianskeho vzdelávania a budovania povedomia verejnosti o dôležitosti jeho kvality,
 - b. advokácia a dosahovanie systémových zmien v oblasti kvalitnejšieho občianskeho vzdelávania,
 - c. budovanie rozmanitej a inkluzívnej komunity, ktorej súčasťou budú všetci aktéri občianskeho vzdelávania na Slovensku, príp. v zahraničí, podpora ich prepájania a spolupráce a poskytovanie priestoru pre vzájomné zdieľanie príkladov dobrej praxe,
 - d. metodická, obsahová, technická a iná podpora a inšpirácia aktérov občianskeho vzdelávania.

Článok III. Členstvo v Iniciatíve

1. Členstvo v Iniciatíve je dobrovoľné.
2. Členmi Iniciatívy môžu byť právnické osoby, ktoré:
 - a. preukázateľne realizujú aktivity občianskeho vzdelávania alebo sú významnými aktérmi v tvorbe vzdelávacej politiky,
 - b. súhlasia so štatútom a hodnotami Iniciatívy,
 - c. existujú aspoň dva roky,
 - d. majú webstránku so zrozumiteľnými informáciami o činnosti, hospodárení a vedení organizácie,
 - e. zakladali Iniciatívu alebo boli aspoň rok aktívnym pozorovateľom,
 - f. sú autonómne vo svojom rozhodovaní,
 - g. majú dobrú povest' a disponujú odporúčaniami od minimálne 2 členov Iniciatívy,
 - h. sa v prípade, že ide o politicky exponované organizácie a stranícke subjekty, riadia čl. III., bodom 9.
3. Členmi Iniciatívy môžu byť fyzické osoby, ktoré:
 - a. preukázateľne realizujú aktivity občianskeho vzdelávania alebo sú významnými aktérmi v tvorbe vzdelávacej politiky,
 - b. súhlasia so štatútom a hodnotami Iniciatívy,
 - c. majú dobrú povest' a disponujú odporúčaniami od minimálne 2 členov Iniciatívy,
 - d. sa v prípade, že ide o politicky exponované osoby a stranícky aktívne osoby, riadia čl. III., bodom 9.

4. Zakladajúcimi členmi iniciatívy sú: Človek v ohrození, eRko – hnutie kresťanských spoločenstiev detí, Green Foundation, Inštitút pre aktívne občianstvo, Nadácia Pontis, Nadácia Milana Šimečku, Nadácia otvorenej spoločnosti, Nadácia pre deti Slovenska, Partners for Democratic Change Slovakia, Platforma mimovládnych rozvojových organizácií, Rada mládeže Slovenska, Slovenská debatná asociácia a Post Bellum SK.
5. O členstvo v Iniciatíve môže fyzická alebo právnická osoba požiadať prostredníctvom elektronického prihlasovacieho formulára dostupného na webovej stránke Iniciatívy (www.zoziakaobcanom.sk). Prihláška je následne postúpená plénu Iniciatívy, ktoré o prijatí alebo neprijatí člena rozhodne nadpolovičnou väčšinou a hlasovaním minimálne 60% všetkých členov *per rollam*, a to najneskôr do 30 kalendárnych dní od doručenia prihlášky.
6. Nových členov Iniciatívy môžu navrhnúť i samotní členovia. Postup pri žiadosti o členstvo je v prípade odporúčania od súčasného člena Iniciatívy rovnaký ako v Čl. III, bod 4.
7. V zozname typov členstva, ktorý je uvedený na webovej stránke Iniciatívy, resp. v prihlasovacom formulári, zodpovedá plnohodnotnému členstvu v Iniciatíve, vrátane zisku hlasovacieho práva, typ členstva *Člen 3.0*. Tento typ členstva je určený pre organizácie.
8. V zozname typov členstva, ktorý je uvedený na webovej stránke Iniciatívy, resp. v prihlasovacom formulári, zodpovedá participujúcemu členstvu v Iniciatíve typ členstva *Člen 2.0*. Tento typ členstva je určený pre jednotlivcov a školy.
9. Osobitnou formou členstva určenou pre verejné inštitúcie a politicky exponované subjekty podľa čl. III., body 2h a 3d, je členstvo na základe memoranda o spolupráci. S cieľom zachovať nezávislosť Iniciatívy je verejným inštitúciám a politicky exponovaným subjektom umožnené stať sa členom Iniciatívy výlučne deklaratórne, bez zisku hlasovacieho práva a možnosti priamo ovplyvňovať činnosť a smerovanie Iniciatívy. Tejto forme členstva zodpovedá typ členstva *Člen 1.0*.
10. V prípade členstva donora Iniciatívy bude v záujme prevencie konfliktu záujmov tomuto členovi odňaté hlasovacie právo po dobu trvania finančnej podpory až do riadneho schválenia jej vyúčtovania. Následne bude členovi hlasovacie právo obnovené. Vo všeobecnosti však Iniciatíva nepodporuje svojich donorov k tomu, aby sa stali členmi.
11. V prípade zastúpenia verejných inštitúcií a politicky exponovaných subjektov osobami prezentujúcimi nedemokratické a/alebo extrémistické názory si Iniciatíva vyhradzuje právo odstúpiť od spolupráce, resp. týchto jednotlivcov alebo organizácie z Iniciatívy vylúčiť.
12. Pozorovateľmi sa môžu stať jednotlivci, školy alebo organizácie, ktoré nespĺňajú podmienky členstva alebo sú čakateľmi o členstvo. Pozorovatelia sa môžu zúčastňovať zasadnutí pléna, poberať výhody členstva a podávať podnety prostredníctvom elektronického formulára, príp. iným vhodným spôsobom. Pozorovatelia nemajú hlasovacie právo. Takejto forme spolupráce zodpovedá typ členstva *Pozorovateľ 3.0* alebo *Pozorovateľ 2.0* podľa relevancie k budúcemu typu členstva.
13. Štatút člena zaniká v prípade, že člen:
 - a. prestane spĺňať podmienky členstva (viď Čl. III, bod 2.),
 - b. si prestane plniť povinnosti vyplývajúce z jeho štatútu (viď Čl. IV),
 - c. závažným spôsobom poruší povinnosti vyplývajúce z Vnútornej smernice o ochrane detí a zraniteľných dospelých, ktorá je dostupná k nahliadnutiu na webovej stránke Iniciatívy,
 - d. o to požiada.

Článok IV. Práva a povinnosti členov

1. Každý člen Iniciatívy, tzn. *Člen 3.0*, *2.0* aj *1.0* vrátane *Pozorovateľov 3.0* a *2.0* (ďalej aj ako „členovia“), je povinný svoje aktivity smerujúce k rozvoju občianskeho vzdelávania realizovať v súlade so štatútom a hodnotami Iniciatívy. Hodnoty, ktoré poskytujú základ pre činnosť Iniciatívy, sú nasledovné:
 - rešpektovanie základných ľudských práv a slobôd a ľudskej dôstojnosti,
 - tolerancia rozmanitosti a rovnaký prístup ku všetkým ľuďom,
 - participácia a vypočutie každého jedného hlasu bez ohľadu na vek, pohlavie, sociálne, ekonomické či kultúrne zázemie, sexuálnu orientáciu, vierovyznanie a pod.,
 - tímovosť a spolupráca na základe zdieľanej vízie,
 - spravodlivé a férové jednanie,
 - individuálny a ľudský prístup ku každému dieťaťu aj dospelému a rešpektovanie ich individuálnych potrieb,
 - zákaz straníckej, náboženskej a inej indoktrinácie a vedenie žiakov k tvorbe vlastného názoru,
 - priznanie kontroverzie a poskytnutie kontextu sporne vnímaných tém,
 - podpora všetkých detí a mladých ľudí v komunikovaní a presadzovaní ich potrieb, práv a záujmov, ale aj občianskej zodpovednosti,
 - dôraz na systémový dopad,
 - dôraz na kvalitu a inováciu v prevahe nad kvantitou.
2. Povinnosťou členov je aktívne sa podieľať a poskytovať online i offline súčinnosť a priestor na advokáciu, vzájomnú komunikáciu, vytváranie partnerstiev a zdieľanie príkladov dobrej praxe medzi jednotlivými aktérmi občianskeho vzdelávania, a zároveň ich komunikáciu facilitovať tak, aby medzi nimi bola dosiahnutá čo najväčšia súčinnosť. Spôsob, akým jednotliví členovia k tomuto stavu prispievajú, je daný charakterom ich pracovnej činnosti a nemá predpísanú podobu.
3. *Členovia 3.0* sú povinní zúčastňovať sa plenárnych stretnutí a *per rollam* hlasovaní, počas ktorých sú diskutované aktuálne a budúce aktivity Iniciatívy, rozhoduje sa o prijímaní/vylúčení členov a o ďalšom smerovaní a financovaní Iniciatívy. Neúčast' člena na viac ako dvoch po sebe idúcich plenárnych stretnutiach alebo hlasovaniach môže byť dôvodom na odobratie štatútu člena zo strany pléna Iniciatívy.
4. *Členovia 2.0* majú právo dobrovoľne sa zúčastňovať plenárnych stretnutí, počas ktorých sú diskutované aktuálne a budúce aktivity Iniciatívy. *Členovia 2.0* nemajú hlasovacie právo.
5. *Členovia 3.0* sú v rámci revízie činnosti Iniciatívy, jej pravidelnej aktualizácie a skvalitňovania, povinní zúčastňovať sa vybraných hlasovaní a meraní o.i. prostredníctvom elektronických dotazníkov. Neúčast' člena na viac ako dvoch po sebe idúcich meraniach alebo hlasovaniach môže byť dôvodom na odobratie štatútu člena zo strany pléna Iniciatívy.
6. V rámci ochrany detí a zraniteľných dospelých sú členovia povinní dodržiavať pravidlá stanovené Vnútrošnou smernicou o ochrane detí a zraniteľných dospelých, strpieť poučenie o jej ustanoveniach a v prípade porušenia tejto smernice členom Iniciatívy alebo externým spolupracujúcim subjektom sa riadiť procesmi v nej uvedenými. Vnútrošná smernica je dostupná na webovej stránke Iniciatívy.
7. Členovia sú v rámci monitoringu dodržiavania Vnútornej smernice o ochrane detí a zraniteľných dospelých povinní zúčastniť sa pravidelného prieskumu zameraného na zisťovanie prípadného porušenia ochrany týchto skupín.
8. Členovia sú v rámci zachovania zásad ochrany osobných údajov povinní pri ich zbere, spracovaní a uchovávaní postupovať v súlade s Vnútrošnou smernicou o spracovaní a ochrane osobných údajov. Vnútrošná smernica je dostupná na webovej stránke Iniciatívy.

9. Členovia sú povinní uhradiť ročný členský poplatok, ktorého výška je určená typom členstva, t.j. 300€/ročne pre *Člena 3.0* a *Pozorovateľa 3.0* (určené pre organizácie) a 10€/ročne pre *Člena 2.0* a *Pozorovateľa 2.0* (určené pre jednotlivcov a školy). Členské poplatky sú nevratné. Výška členských poplatkov sa môže priebežne meniť. Neuhradenie členského poplatku v jeho plnej výške a včas môže byť dôvodom na odobratie štatútu člena. Podrobnosti sú dostupné na webovej stránke Iniciatívy.
10. Členské poplatky sú uhrádzané v plnej výške vždy najneskôr do 31. januára na nasledujúci kalendárny rok, a to bankovým prevodom na č.ú. podľa čl. VI, bod 4. V prípade, že sa organizácia alebo jednotlivec stanú členom Iniciatívy v priebehu roka, uhrádza nový člen alikvótnu časť ročného poplatku za zvyšné mesiace v danom kalendárnom roku. Relevantným daňovým dokladom je v oboch prípadoch faktúra.
11. V odôvodnených prípadoch je možné ročný členský poplatok uhradiť v 2 polročných splátkach, a to do 31. januára a do 31. júla na nasledujúci kalendárny polrok. Takáto forma úhrady podlieha individuálnej žiadosti adresovanej lídrovi a koordinátorovi Iniciatívy podľa čl. V., bodu 5.
12. Medzi konkrétne služby poskytované členom Iniciatívy, ktoré sa môžu priebežne meniť a dopĺňať, patria najmä:
 - členstvo v inovatívnej celoslovenskej komunite,
 - možnosť podieľať sa na činnosti Iniciatívy,
 - pravidelné pozvánky na networkingové podujatia,
 - newsletter 1x mesačne,
 - prehľad ponúk v oblasti vzdelávania 1x mesačne,
 - prehľad grantových výziev 1x mesačne,
 - metodická podpora pre školy 1x mesačne,
 - zľava na účasť na vybraných vzdelávacích podujatiach a konferenciách,
 - promo materiály Iniciatívy,
 - možnosť poslať komunite cieľný email 2x ročne,
 - možnosť propagovať svoje aktivity na webe Iniciatívy (možnosť uverejňovať vzdelávania, pracovné ponuky, grantové výzvy),
 - promo aktivít členov na webe a sociálnych sieťach a v newsletteri,
 - promo na podujatiach organizovaných Iniciatívou.
13. Členovia, pozorovatelia a zástupcovia verejnosti majú právo podávať podnety a návrhy na zlepšenie činnosti a organizácie Iniciatívy. Tieto podnety sú pravidelne zbierané o.i. prostredníctvom elektronického formulára, elektronických ankiet a e-mailu info@zoiakaobcanom.sk a následne postúpené plénu, ktoré rozhoduje o ich zapracovaní do ďalších aktivít Iniciatívy.
14. Členovia majú právo byť informovaní o činnosti Iniciatívy, a to najmä prostredníctvom interného členského newslettera, členských stretnutí, ročného súhrnu informácií o výsledkoch činnosti Iniciatívy, vizuálnych a audiovizuálnych prostriedkov a neformálnej členskej komunikačnej siete.
15. Členovia majú v rámci informovania a komunikácie o členstve v Iniciatíve povinnosť dodržiavať minimálne štandardy stanovené Vnútrošnou smernicou pre externú komunikáciu. Vnútrošná smernica je dostupná na webovej stránke Iniciatívy.
16. Členovia majú právo dodávať Iniciatíve na základe predchádzajúcej objednávky platené služby, ktoré rozvíjajú ciele činnosti Iniciatívy podľa čl. II.

Článok V. Orgány a organizačná štruktúra Iniciatívy

1. Najvyšší orgán Iniciatívy, tvorený jej plnohodnotnými členmi, v ktorom každý člen má jeden hlas, je plénum. Plénum prijíma rozhodnutia nadpolovičnou väčšinou prítomných. Zasadá polročne, na podnet výkonného výboru alebo aspoň tretiny členov sa môže zvolať jeho mimoriadne zasadnutie.
2. Plénum:
 - a. rozhoduje o prijímaní a vylúčení členov,
 - b. dohliada na činnosť lídra a koordinátora Iniciatívy podľa čl. V., bodov 5 a 6,
 - c. volí a odvoláva výkonný výbor,
 - d. rozhoduje o zmenách a doplneniach štatútu,
 - e. rozhoduje o smerovaní Iniciatívy,
 - f. navrhuje riešenia v rámci aktivít Iniciatívy.
3. Výkonný výbor Iniciatívy pozostáva zo zástupcov jej zakladajúcich členov, konkrétne zástupcov Inštitútu pre aktívne občianstvo (ďalej len "IPAO"), Rady mládeže Slovenska (ďalej len "RmS"), Slovenskej debatnej asociácie (ďalej len "SDA") a Nadácie Pontis. Výkonný výbor prijíma rozhodnutia jednohlasným odsúhlasením.
4. Výkonný výbor:
 - a. riadi Iniciatívu medzi zasadnutiami pléna,
 - b. zvoláva a riadi zasadnutia pléna,
 - c. má právo veta voči plénu,
 - d. dohliada na správu financií v súlade s čl. VI.,
 - e. je zodpovedný za advokáciu zámerov Iniciatívy,
 - f. schvaľuje vnútorné smernice a rozhoduje o ich zmenách a doplneniach,
 - g. zastupuje Iniciatívu navonok,
 - h. môže byť za svoju činnosť symbolicky honorovaný.
5. Líder a koordinátor Iniciatívy, tzv. *backbone organizácia*, predovšetkým:
 - a. rozvíja víziu a stratégiu Iniciatívy,
 - b. stanovuje ciele a aktivity smerujúce k ich dosahovaniu,
 - c. podporuje prepájanie s príbuznými aktivitami,
 - d. sleduje a meria spoločný dopad,
 - e. realizuje aktivity smerujúce k finančnej a nefinančnej podpore a udržateľnosti Iniciatívy.
6. Lídrom a koordinátorom Iniciatívy podľa čl. V., bodu 5 je Rada mládeže Slovenska. Rada mládeže Slovenska však v žiadnom prípade právne nezodpovedá za konanie členov Iniciatívy. Jednotlivé jeho kompetencie budú v čase, kedy Iniciatíva získa právnu subjektivitu, odovzdané priamo Iniciatíve.

Článok VI. Zásady hospodárenia

1. Za správu financií a dodržiavanie zásad šetrného, etického, účelného a transparentného hospodárenia dočasne zodpovedá Rada mládeže Slovenska, na čo využíva svoju vlastnú infraštruktúru.
2. Medzi zdroje financovania, ktoré slúžia na udržiavanie chodu a rozvoj aktivít Iniciatívy, patria:
 - a. členské poplatky,
 - b. dobrovoľné dary,
 - c. grantové príspevky a dotácie,
 - d. crowdfundingové príspevky.

3. V záujme zachovania politickej nezávislosti Iniciatíva neprijíma granty a dotácie od politicky exponovaných subjektov podľa čl. III., body 2h a 3d.
4. Pre poukazovanie členských poplatkov a ďalších finančných prostriedkov podľa čl. VI., bod 2 Iniciatíva využíva IBAN: SK69 1100 0000 0026 6108 0190, prostredníctvom ktorého sú zároveň realizované všetky príjmy a výdavky Iniciatívy, ako napr. honoráre, podujatia, marketing a pod.

Článok VII. Zánik Iniciatívy

1. O zániku Iniciatívy rozhoduje plénum, a to na základe návrhu na jej rozpustenie podaného zo strany výkonného výboru.
2. O naložení s financiami a majetkom Iniciatívy rozhoduje výkonný výbor.
3. Iniciatíva zaniká:
 - a. dobrovoľným rozpustením Iniciatívy,
 - b. zlúčením Iniciatívy s inou iniciatívou.

Článok VIII. Prechodné a záverečné ustanovenia

1. Tento štatút je dostupný k nahliadnutiu verejne pre všetkých členov a záujemcov o členstvo v Iniciatíve na webovej stránke Iniciatívy.
2. Znenie štatútu je možné meniť a dopĺňať len po schválení plénom. Zmeny sa vykonávajú výhradne v písomnej forme dodatkami označenými poradovým číslom.

Bratislava, 05.04.2024